

לשמוע קול תורה – מצווה בפרשה

פרשת במדבר

צבא

משה רבנו מצטווה לפקוד את בני ישראל החל מגיל עשרים, גיל הכשירות לשרת בצבא:

"מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וְנִמְעָלָה כָּל יֵצֵא צֶבֶא בְּיִשְׂרָאֵל תִּפְקְדוּ אֹתָם לְצַבְאָתְכֶם אֹתָהּ וְאֶהְרֹן" (במדבר א, ג).

מכאן שבני ישראל התכוננו למלחמה לקראת כניסתם לארץ. האם יש חובה הלכתית לשרת בצבא? אכן, התשובה חיובית:

א. ראשית, כל חברה צריכה להגן על עצמה ועל חיי חבריה. זוהי חובה אנושית בסיסית ולא דווקא מצווה דתית בין האדם לה'. יש דברים שאינם זקוקים לחיוב הלכתי ישיר שיבהיר את הכורח שבהם, כי הם צורך קיומי פשוט ומובן מאליו. כשם שאין פסוק בתורה שמצווה עלינו לאכול, או פסוק המצווה אותנו לעבוד – אף ששניהם חובה גמורה – כך אין צורך בפסוק שיצווה על החברה להגן על נפשה.

ב. הרמב"ם כתב מפורשות שמלחמה להגנה על עם ישראל היא מלחמת מצווה: "ואי זו היא מלחמת מצווה? זו מלחמת שבעה עממים, ומלחמת עמלק, ועזרת ישראל מיד צר שבא עליהם..." (הלכות מלכים ה, א).

ג. נאמר בתורה "לא תַעֲמֵד עַל דַּם רֵעֶךָ" (ויקרא יט, טז). כאשר יהודים מצויים בסכנה כל מי שיכול חייב על פי דין לקום ולעשות מעשה למען הצלתם.

ד. עם ישראל מצווה לרשת את ארץ ישראל, כפי שכתב הרמב"ן: "מצוה רביעית שנצטוונו לרשת הארץ אשר נתן הא-ל יתברך ויתעלה לאבותינו לאברהם ליצחק וליעקב, ולא נעזבה ביד זולתנו מן האומות או לשממה" (השגות הרמב"ן לספר המצוות לרמב"ם, שכחת העשין ד).

אשרינו שאנו חיים בדור שבניו זוכים לשוב ולהיות "יוצאי צבא" אחרי אלפיים שנה. אשרינו שזכינו לפעול עם א-ל ולהיות שותפים מלאים בתקומת עם ישראל ובהגנה עליו במולדתו.

יהי רצון שנזכה במהרה בימינו לשלום אמת ולביאת משיח צדקנו – ולא נצטרך עוד להילחם על קיומנו.

שאל דוד בוצ'קו